

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: ماری ویل
برگردان: ع. سهند
۱۹ اپریل ۲۰۲۰

کووید-۱۹ را «ویروس چینی» نامیدن نادرست و خطرناک است

مقامات ایالات متحده با تمرکز بر ظهور ویروس کرونا جدید در یک مکان عجیب و غریب برای امریکائی‌ها، به جای خطر کنونی بیماری بر منشأ گذشته آن تمرکز می‌کنند. بازی با منشأ «خارجی» کووید-۱۹ در وهان یا چین به دولت‌ها امکان می‌دهد دیگران را مقصر نشان دهند. اما این به مردم نیز امکان می‌دهد بی‌احتیاطی را توجیه نموده به جای پیش گرفتن اقدامات روزمره‌ای که برای آهسته کردن گسترش بیماری لازم است، بگویند این مشکل از «آنجا» است، مشکلی نیست که «ما» آن را وخیم‌تر می‌کنیم.

- «دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا بار دیگر بر نامیدن ویروس کرونا به نام ویروس چینی تأکید کرد.» (سپوتنیک، ۱۹ مارچ ۲۰۲۰)
- «درک معمای کرونا چینی از دیدگاه داروین، شواهدی بر رد تئوری جنگ» (اخبار روز، ۹ فروردین [حمل] ۱۳۹۹، چند روز پس از استفاده ترامپ از اصطلاح «ویروس چینی»)

همه‌گیری کووید-۱۹ تقریباً به همه کشورهای جهان گسترش یافته است. و با این وجود، چند تن از مقامات امریکائی به آن به مثابه «ویروس وهان» یا حتا «ویروس چینی» اشاره می‌کنند.

این نوع خصومت امریکائی-چینی تازه نیست. اما، این حرکت هدفمند برای مرتبط کردن همه‌گیری کووید-۱۹ با ووهان، و به طور کلی با چین، در عین حال که به هدف سیاسی دولت ترمپ خدمت می‌کند، پی‌آمدهای مهمی نیز برای جامعه مدنی و بهداشت عمومی دارد.

من، به مثابه مؤرخ بهداشت عمومی و افریقای مدرن، سیاست‌های بیماری‌های واگیردار و پاسخ به آنها را مطالعه می‌کنم. تمرکز بر منشأ خارجی یا بیرونی یک بیماری علاوه بر دامن زدن به نژادپرستی، بر شناخت مردم از خطر مبتلا شدن به بیماری و آمادگی آنها برای تغییر در رفتار خود تأثیر می‌گذارد.

رهنمودهای سازمان جهانی بهداشت روشن است

گرچه نامیدن یک بیماری با نام مکان آغاز آن به طور حسی عادی به نظر می‌رسد، اما تاریخ نشان می‌دهد این می‌تواند به مردمی که در آن مکان زندگی می‌کنند، آسیب برساند.

پی‌آمدها- با خروج گردشگران، و کاهش سرمایه‌گذاری- می‌تواند دشواری‌های اقتصادی را دربر گیرد و همبستگی بین مردم را تضعیف نماید. مرتبط نمودن یک بیماری مشخص با یک مکان مشخص می‌تواند به تبعیض، انگ‌زنی و احتراز از یک شهر یا روستا منجر شود.

به خاطر همه این دلایل، سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۵، مجموعه جدیدی از بهترین روش‌ها را برای نامیدن بیماری‌ها منتشر کرد. سازمان جهانی بهداشت در صدد بود مرتبط نمودن مکان‌ها با یک بیماری را- آن‌طور که در سال ۲۰۱۲ در ارتباط با عموزاده کووید-۱۹، یعنی مرس (سندرم تنفسی خاورمیانه)، و پیش از آن در ارتباط با بسیاری از بیماری‌های دیگر انجام شده بود، کنار بگذارد.

از این‌رو، سازمان جهانی بهداشت در ۱۱ فبروری در اشاره به ویروس کرونای جدید، که در آن زمان در مرکز چین و جاهای دیگر در شرق آسیا مردم را بیمار می‌کرد و می‌کشید، از نام کووید-۱۹ (COVID-19) استفاده کرد. دیگر کارشناسان موافقت کردند، اما بین ویروسی که علت بیماری است و «سارس-کوو-۲» (SARS-CoV-2) نامیده می‌شود و خود بیماری یعنی کووید-۱۹ تمایز قابل شدند.

نام، بازتاب دهنده بیماری‌زا (یک ویروس، کووید)، ماهیت بیماری که موجب می‌شود (یک بیماری مسری) و سال آغاز آن (۲۰۱۹) می‌باشد.

سنت طولانی نامگذاری با مکان

استفاده از نام یک مکان برای نامیدن یک بیماری تاریخی طولانی دارد.

در قرن نوزدهم، تجارت و تحرک جهانی به وبا امکان داد از منشأ خود در دلتای گنگ [در جنوب بنگال] به سراسر جهان اشاعه یابد، و بیماری سریعاً به «وبای آسیائی» معروف شد. آن برجسب برای دهه‌ها رایج ماند، و به طور ضمنی کل یک قاره را برای بیماری که می‌توانست به علت عدم رعایت اصول بهداشتی در هر جای دیگر اشاعه یابد، مقصر معرفی کرد.

در آن زمان آسیا، برای اروپائی‌ها و امریکائی‌ها یک مکان عجیب و غریب و دوردست دیگر بود.

تمیز دادن بیماری فاجعه‌بار وبا به مثابه «آسیائی» با نظرات نژادپرستانه و امپریالیستی که هوش و فرهنگ‌های جمعیت‌های غیرسفید جهان را تحقیر می‌کرد، همخوان بود. آن همچنین اقدامات قرنطینه‌ای سختگیرانه‌تر را در مورد

مردم «آسیائی» و غیراروپائی توجیه می‌کرد. به عنوان مثال، زائران مسلمانی که از جنوب آسیا به مکه می‌رفتند تابع مقرراتی بودند که با مقررات برای سربازان اروپائی که در همان مسیرها سفر می‌کردند، متفاوت بود. پس از قرن نوزدهم، زمانی که دانشمندان توانستند از روش‌های آزمایشگاهی جدید برای مرتبط نمودن بیماری‌زاهای باکتری‌ها، انگل‌ها، و بعداً ویروس‌ها- با بیماری‌های مشخص استفاده کنند، ایده‌ها در باره بیماری‌ها تغییر کرد. بعضی اوقات، این به یک مشکل بسیار قدیمی یک نام علمی می‌داد، مانند «زوال» [کاهش وزن] که به نام پزشکی سل مبدل شد.

اما این روش‌ها نیز به پژوهشگران اجازه می‌داد بیماری‌زاهای را با مکان‌ها مرتبط نمایند. نامیدن یک بیماری با استفاده از نام یک محل سریعاً به یک هنجار مبدل شد.

از این‌رو، تب دره ریفت (Rift Valley Fever) که از یک ویروس از خانواده بانیاویریدا (Bunyaviridae) ناشی می‌شود، نام خود را از یک منطقه در کنیای تحت استعمار، که برای نخستین بار در آنجا گزارش شد، گرفت. ویروس هانتا (Hantaviruses) به منطقه رودخانه هانتا در کوریای جنوبی وصل شد، جایی که دکتر هو-وانگ لی برای نخستین بار آن را شناسائی کرد.

بیماری ویروس ابولا نام رایج خود را از یک رودخانه نزدیک به یک روستا در ملت مدرن جمهوری دموکراتیک کنگو گرفت، جایی که دانشمندان امریکائی و اروپائی آن ویروس را شناسائی کردند. دانشمندان برای احتراز از معرفی یک روستا به مثابه نقطه آغاز تب خونریزی‌دهنده، عامدانه آن نام را برگزیدند.

تمرکز بر یک مکان مشخص از چیزی که می‌توانست در هر جای دیگری رخ دهد، یک چیز خاص می‌آفریند. هیچ چیز ویژه متمایزکننده‌ای درباره روستای لاسا در نیجریه، در مقایسه با هر روستای دیگر در ۵ یا ۵۰ کیلومتر دورتر از آن وجود ندارد. لاسا فقط نخستین مکانی بود که مرگ یک میسیونر سفیدپوست توجه مقامات را به آن جلب نمود و با این وصف، در پی آن لحظه، «تب لاسا» به یک تب خونریزی‌دهنده مخوف، و شهر لاسا به سایه‌ای از خوشتن پیشین خویش مبدل شد.

همین‌طور، شهر نورواک در ایالت اوهایو، هنوز با مرتبط شدن خود با نوروویروس‌های (noroviruses) که برای نخستین بار در سال ۱۹۶۸ در این شهر کوچک در بخش میانی ایالات متحده شناسائی شدند، دست به گریبان است. یکی از ویروس‌های نوع- نورواک موجب یک نوع بیماری گوارشی می‌شود که از دید تاریخی به «بیماری استفراغ زمستانی» معروف بود، و امروزه هنوز موجب بیماری گسترده می‌شود.

پافشاری بر تمرکز بر منشأ کووید-۱۹ در چین، با وجود این‌که بیماری اکنون جهانی است، به قالب‌سازی‌های نژادپرستانه-از جمله درباره فرهنگ و غذا- می‌انجامد.

قالب‌سازی‌های مشابه، به عنوان مثال، پیرامون بیماری ویروس ابولا در ۱۵-۲۰۱۴ ظهور کرد، و به خطا مردم غرب افریقا را برای واگیری گسترده‌تر مقصر نشان داد.

بحث‌های اولیه درباره بیماری ویروس ابولا، که با نامش ویژه افریقا معرفی می‌شد، بر خوردن «گوشت شکار» تمرکز می‌کردند؛ «گوشت شکار» «bushmeat» یک اصطلاح از دوره استعماری است که گوشت حیوانات شکارشده، و نه حیوانات اهلی را توصیف می‌کند. صحبت از «گوشت شکار» به اشخاص امکان می‌داد مبتلایان به بیماری ویروس ابولا را به مثابه بدوی یا عجیب‌وغریب ترسیم نمایند. این همچنین القاء می‌کرد که مردم غرب افریقا به دلیل شیوه زندگی‌شان یا چیزی که می‌خوردند مسؤل آوردن بیماری ویروس ابولا به گردش جهانی هستند.

در واقع، سرایت گسترده‌تر بیماری ویروس ابولا در ۱۵-۲۰۱۴ فراتر از مناطق داخلی گینه، عمدتاً به دلیل نظام‌های بهداشتی فقیر در ملت‌های مبتلا بود و به آن‌چه که مردم می‌خوردند ارتباط چندانی نداشت. با طرح این ادعا که یک «بازار خیس» در ووهان مکان انتقال کووید-۱۹ از حیوان به انسان بود، روند مشابهی آغاز شد. دانشمندان تاکنون نمی‌دانند بازارهای حیوانات زنده در ووهان چگونه به این واگیری جهانی مرتبط هستند، گرچه آن‌ها این را می‌دانند که ویروس‌ها اغلب از حیوان به انسان، و دوباره از انسان به حیوان، منتقل می‌شوند. یک پژوهش تازه می‌گوید یکی از «بازارهای خیس» ووهان، به مثابه مکانی برای تماس نزدیک و نه فضائی برای تماس انسان-حیوان درگیر بوده است. نهایتاً، جایگاه تاریخی ووهان به مثابه یک مرکز قطار سریع‌السیر ملی و یک قطب تجاری، برای اشاعه گسترده‌تر کووید-۱۹ بسیار مهم‌تر از مکانی است که مردم در آن خرید می‌کنند یا از چیزی است که می‌خورند.

تمرکز بر چیزهای نادرست

شناخت زیست‌بوم بیماری و روال انتقال آن در نقطه آغازین برای زیست‌شناسان و اپیدمیولوژیست‌ها مهم است. اما مرتبط کردن مصرانه یک بیماری به یک مکان مشخص- به ویژه زمانی که دیگر اصطلاحات مورد اجماع وجود دارد- به متمرکز نگه داشتن توجه عمومی به نخستین لحظه شیوع خدمت می‌کند. تمرکز بر این‌که بیماری نوظهور در آغاز چگونه به جمعیت انسانی سرایت کرد، در مورد این‌که چه کسانی در معرض خطر ابتلاء به بیماری قرار دارند یا چگونه می‌توان در یک واگیری جاری جلوگیری را گرفت، یک پیام ناروشن می‌فرستد. این دقیقاً وضعیتی است که ایالات متحده هم اکنون در آن قرار دارد. به محض این‌که یک بیماری گردش در جمعیت‌های انسانی را آغاز کند، نقطه آغاز آن برای عموم مردم که می‌خواهند سلامت بمانند یا برای کادرهای بهداشتی که سعی می‌کنند یک واگیری شخص-به-شخص را، به عنوان مثال، با شستن دست‌ها و بهداشت تنفسی یا دسترسی به مراقبت پزشکی، کنترل کنند، اهمیت چندانی ندارد. به علاوه، هدف گرفتن چین یا ووهان در بحبوحه این همه‌گیری جهانی، احساس مسئولیت متقابل و همبستگی و ارزش‌هایی را که در بحبوحه این بحران انسانی حیاتی هستند، تضعیف می‌کند. مقامات ایالات متحده با تمرکز بر ظهور ویروس کرونای جدید در یک مکان عجیب‌وغریب برای امریکائی‌ها، به جای خطر کنونی بیماری بر منشأ گذشته آن تمرکز می‌کنند. بازی با منشأ «خارجی» کووید-۱۹ در ووهان یا چین به دولت‌ها امکان می‌دهد دیگران را مقصر نشان دهند. اما این به مردم نیز امکان می‌دهد بی‌احتیاطی را توجیه نموده به جای پیش گرفتن اقدامات روزمره‌ای که برای آهسته کردن گسترش بیماری لازم است، بگویند این مشکل از «آنجا» است، مشکلی نیست که «ما» آن‌را وخیم‌تر می‌کنیم. در زمانی که کووید-۱۹ در سراسر جهان گسترش یافته است، آن‌را «ویروس ووهان» یا «ویروس چینی» نامیدن مزخرف است. اشاره عامدانه به کووید-۱۹ به مثابه یک «ویروس چینی» فقط به دشمنی دامن می‌زند و مانع کار واقعی بهداشت عمومی و پیشگیری از بیماری می‌شود.

منبع: مذاکره (دقت آکادمیک، فراسر ژورنالیستی)

تارنگاشت عدالت